

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗/๖ /๒๕๔๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือหารือและตอบข้อหารือ

ผู้อุทธรณ์ : และ

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงผู้อำนวยการสำนักกระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แจ้งว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยคำสั่งกรมวิชาการที่ ๓๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ผู้อุทธรณ์จึงมีความประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสารสำเนาหนังสือหารือของนิติกรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีถึงกรมบัญชีกลาง และหนังสือตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลาง เพื่อผู้อุทธรณ์ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการร้องต่อศาลปกครองต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๐๔๐๐๙/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นควรมิให้เปิดเผยโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ทั้ง ๒ รายเป็นอดีตข้าราชการกรมวิชาการ (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ขณะผู้อุทธรณ์ทั้งสองรายยังรับราชการอยู่ กรมวิชาการได้จ้างบริษัท ให้ผลิตแถบบันทึกภาพพร้อมเสียงตามสัญญาจ้างเลขที่ สล.จ. ๑๔/๑/๔๐ และสัญญาจ้างเลขที่ สล.จ. ๑๕/๑/๔๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ซึ่งต่อมาบริษัท ได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างทั้งสองฉบับดังกล่าวให้แก่ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) แล้วแต่เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการกลับทำเรื่องเสนอให้จ่ายเงินตามสัญญาจ้างดังกล่าวบางส่วนให้แก่บริษัท ทำให้บริษัทฯ ดังกล่าวสามารถเบิกเงินไปเป็นเงิน ๘,๕๐๙,๐๗๑.๕๘ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย กรมวิชาการได้แจ้งความเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อกรรมการผู้จัดการของบริษัทฯ ในข้อหา ร่วมกันฉ้อโกง และได้ยื่นฟ้องคดีแพ่งเรียกเงินคืนจากบริษัทฯ โดยศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๗๓๑/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๒ ให้บริษัทฯ ชดใช้เงินคืนแก่กรมวิชาการ และศาลได้ออกคำสั่งบังคับตามคำพิพากษาแล้วแต่กรมวิชาการยังไม่ได้รับเงินจากบริษัทฯ แต่อย่างใด กรมวิชาการจึงได้ฟ้องบริษัทฯ เป็นคดีล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว

ในส่วนของความรับผิดของข้าราชการกรมวิชาการนั้น กรมวิชาการได้แจ้งความดำเนินคดีอาญาแก่ข้าราชการ จำนวน ๕ ราย ซึ่งมีผู้อุทธรณ์ทั้ง ๒ ราย รวมอยู่ด้วยในข้อหาเป็นเจ้าของงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือร่วมกันฉ้อโกง ซึ่งพนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องข้าราชการ ๔ ราย (รวมผู้อุทธรณ์ ๒ ราย) คงฟ้องเฉพาะข้าราชการ ๑ ราย เท่านั้น นอกจากนี้ กรมวิชาการได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งผลการสอบปรากฏว่า มีข้าราชการจำนวน ๕ ราย (รวมผู้อุทธรณ์ ๒ ราย) ต้องรับผิดในกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของค่าเสียหายทั้งหมด ซึ่งต่อมากระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท รับเงินไป โดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย ต้องคืนเงินดังกล่าวให้แก่กรมวิชาการ หากไม่สามารถเรียกให้บริษัทฯ ชดใช้เงินคืนหรือได้รับชดใช้ไม่เต็มจำนวนให้เรียกเอาจากข้าราชการทั้ง ๕ รายดังกล่าว เนื่องจากได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันเบิกจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาให้แก่บริษัทฯ ทั้งที่ทราบว่ามีกรรมการโอนสิทธิเรียกร้อง ให้แก่ธนาคารแล้ว จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

กรมวิชาการได้มีคำสั่งที่ ๓๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ แจ้งให้ข้าราชการ ซึ่งต้องรับผิดในกรณีดังกล่าวที่ยังรับราชการอยู่จำนวน ๔ ราย ซึ่งมีผู้อุทธรณ์ทั้ง ๒ รายรวมอยู่ด้วย

ให้خذใช้ค่าเสียหาย (ส่วนข้าราชการอีก ๑ ราย ซึ่งถูกคำสั่งปลดออกจากราชการ กรมวิชาการได้ดำเนินการมอบหมายให้สำนักงานอัยการสูงสุดฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกให้خذใช้ค่าเสียหายแล้ว) ต่อมาในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๓ กรมวิชาการได้ฟ้องร้องเรียกให้ข้าราชการดังกล่าวخذใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคดีแพ่ง และศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๙๓๔/๒๕๔๖ และที่ ๕๙๓๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์เพราะเหตุคดีขาดอายุความ แต่กรมวิชาการได้อุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้ข้าราชการดังกล่าวทราบว่า จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งกรมวิชาการที่ ๓๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ผู้อุทธรณ์คือ จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเพื่อให้ศาลปกครองสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์خذใช้ค่าเสียหายและศาลปกครองกลางได้รับฟ้องของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ส่วนอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางต่อไป ผู้อุทธรณ์ร้องขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อให้ทราบว่าเหตุใดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่ผู้อุทธรณ์เพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว และเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการร้องต่อศาลปกครองกลางต่อไป ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ตรวจดูเอกสารได้แต่ถูกปฏิเสธไม่ให้ถ่ายสำเนา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ คือ สำเนาหนังสือหารือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงกรมบัญชีกลาง (กระทรวงการคลัง) ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๐๖๑๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ เรื่องการอุทธรณ์คำพิพากษาคดีแพ่งพร้อมทั้งเอกสารประกอบ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยรวม ๖ รายการ) และสำเนาหนังสือตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลางตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๖.๒/๓๓๔๖๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเพื่อนำไปใช้ได้แย้งปกป้องสิทธิของตนในคดีปกครอง ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง หรือดำเนินการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์ให้ได้รับความเป็นธรรมในการต่อสู้คดี ทั้งผู้อุทธรณ์ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอแล้ว จึงไม่มีเหตุผลที่จะไม่ให้สำเนาเอกสารแก่ผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ (รวมทั้งเอกสารประกอบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

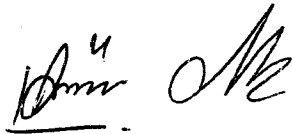
(ศาสตราจารย์วิเชียร วัฒนคุณ)

หัวหน้าคณะที่ ๑

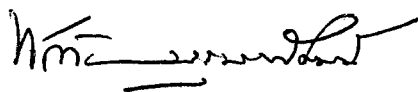
(นายมงคล ณ สงขลา)

กรรมการ

(นางแนนน้อย วิศวโยธิน)

กรรมการ

(นายชจัตกัย บุรุษพัฒน์)

กรรมการ

(นายสมชาย หอมลออ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์